

WIARUS POLSKI

QUOTIDIEN POLONAIS

25 - 26 Samedi - Dimanche
Sobota - Niedziela 1944

Redakcja: D. S. NAWROCKI

PRIX - CENA : 1 fr.

Dziś: Zwiastowanie N. M. P.
Jutro: Tekł
Pojutrze: Lidia, Jaja
Rok 55^{ty} Année. Nr. 72

Marszałek o losie ewakuowanych

Vichy. — Marszałek Pétain oznajmił dziennikarzowi p. Deleplanque, jak sobie wyobraża ewakuację ludności z zagrożonych dzielnic Francji.

„Już w 1940 r. wyrazem ewakuowanym, jak bardzo się o nich troszcze. Dzisiaj, cztery lata po fali ucieczek, która nastąpiła na skutek porażki wojskowej, setki tysięcy uchodźców przybywają do departamentów najdalej położonych od pola walki. Myślą jes-

tem z tymi z Południa, jak i z Północy. Podzielim ich smutek, troski i niepokoje. Liczę, że mieszkańcy okręgów, mniej dotkniętych przez wojnę, otworzą podwoje swych domów i serca upośledzonym rodakom, stawiając w wyobraźni siebie na ich miejscu.

„Pociechę dla mnie będzie, gdy dowiem się, że wszyscy mieszkańcy naszego kraju są złączeni są pomiędzy sobą więzami serca i miłości Ojczyzny. Oddaję się na usługi wszystkich tych, którzy cierpią i oczekują pomocy od swego kierownika. Dla ulżenia ich doli potrzebny mi jest współdziałanie wszystkich Francuzów”.

VICHY. — Minister Wychowania upoważnił dzieci do przychodzenia do szkół w drewniakach.

Życie węgory

We wszystkich słodkich wodach kuli ziemskiej, mającej łączność z oceanem, oprócz basenu Morza Czarnego, żyją węgory; z nich najlepsze, najliczniejsze i najsmaczniejsze są chyba nasze, z zatoki Puckiej i Wisły.

Znany kilka gatunków węgory, ale zbadane dobrze jest życie tylko trzech, mianowicie: węgory atlantyckich — Póin, Ameryki i Europy słodководnych i kongrów (congare) węgory morskich.

Każdy z tych gatunków ma kilka rozmaitych odmian, lecz nie ma prawie żadnej różnicy w ich życiu.

Badania były robione w ciągu wielu lat przez duńską ekspedycję naukową na specjalnym parostaku „Michael Sars”.

W miesiącu lutym, w ciepłej części Atlantyku, na 1/4 szerokości oceanu od brzegów Ameryki, 200 metrów pod powierzchnią morza przy temperaturze wody +20 C węgory młotają ikrę i prawdopodobnie umierają z wyceńczenia; przynajmniej dotyczących nie zapano ani jednego dorosłego węgora, płynącego stamtąd w kierunku ładu.

Po 2 — 3 tygodniach, w marcu, już przychodzi na świat narybek i natychmiast płynie w kierunku Ameryki i Europy.

Młode węgory, dopóki płyną morzem, są płaskie i, dopóki nie wyrosną, mają inną barwę, z ciemniejszym grzbieniem i srebrzystym brzuszkiem, pokryte drobną łuską, wcale niepodobne do naszych puchkich węgory; długi czas uczerni myślę, że to są dwie rozmaite ryby.

W narybku nie można rozpoznać gatunku węgora; konger Morza Śródziemnego, węgory bałtycki i amerykański niczym się nie różnią, chociaż dorosłe różnią się bardzo. n. p.: węgory amerykańskie mają kilka kręgow amiel niż europejskie.

Na wiosnę następnego roku młode ryby już są u brzegów Ameryki i kończą morską podróż; natomiast nasze węgory dopływają do zatoki i zwracają się do życia w wodach słodkich i już robić się: woda oceaniczna, w której się znajdowała, ciemnieje i na wiosnę 4-go roku do ujścia rzeki podrywa się ryba, podobna do żmii, ze zrosniętą łuską, na 20 centymetrów długa.

Natychmiast konger płynie wzdłuż wybrzeża morza, samce zostają przy ujściu rzeki, a samice płyną pod prąd, szukając dobrze zamulonego dna, cichej

Wody i obfitego pokarmu; są one o tyle silne, że nawet niewielkie wodospady je nie wstrzymują; w razie, gdy w rzecze nie znajdują dobrego miejsca do osiedlenia, wypędzają na mokre łaki i w taki sposób dostają się do stawów.

Samice zostają od 7 do 12 lat, zależnie od gatunku, w swoich miejscach żer, przy tym przybierają zabarwienie skóry stosowne do koloru gruntu, na którym żyją.

Po osiągnięciu dojrzałości samice płyną nazad, łączą się w ujściu rzeki z samcami i kongrami i następnie, w październiku i listopadzie odpływają do swego dalekiego miejsca urodzenia, robiąc przez 3 miesiące tę drogę, na którą za młodu użyli 4 lata; w tej pośpiesznej podróży ryby nie jedzą. Wyceńczone już zjawiają się w swoim rodzinnym gnieździe i tam rozmnażają się i umierają.

Najlepszy polów węgory to właśnie jesienią, kiedy ich szczególnie wiele w cieśninach duńskich; w Morzu Bałtyckim woda jest mało słona, więc węgory tam żyjące są już w stadium, ryby słodководnej i za ujście rzeki powinny być uważane właśnie cieśniny duńskie.

W Morzu Czarnym węgory nie ma, bo podróz morską robi się na 200 m. pod powierzchnią wody, a w Morzu Czarnym niżej 100 metrów woda jest zatruta gazami zgnilizny i cieśniny tureckie są za płytkie; ta sama przyczyna, głębokość potrzebna do rozmnażania się węgory, nie pozwala na hodowlę węgory w stawach, bo dotyczących nie stworzono sztucznych warunków, przy których rozwijają się młode ryby i węgoryżki.

Samice, które nie mogą w porze dojrzałości dostać się do morza, wskutek n. p. suchego sezonu, tracą zdolność rozmnażania się, tyją i żyją długie lata w swoich stawach, dopóki nie trafią na stół smakoszy.

Zycie węgory, innych oceanów, nie jest jeszcze zbadane dokładnie, ale pewnie przebiega tym samym trybem, jak życie węgory atlantyckich.

H. Klimontowicz.

JUTRO:

Propaganda

w Kościele Katolickim...

AFERA DRA PETIOT

Pariz. — Przyjaciel dra Petiot, niejaki René - Joseph Nerondet, został oskarżony o niewyjawienie zbrodni. Miał on rzekomo spotkać w końcu ubiegłego roku brata doktora, który mu się zwierzył ze swych trosk co do nielegalnego postępowania lekarza.

„Podróże do Argentyny rozpoczynają się w jego gabinecie, kończą się zaś w ustępie. Widziałem tam nie jednego trupa. Ofiary schodzili z tego świata za pomocą zastrzyków substancji o niewiadomym składzie. Widziałem u mego brata notes, zawierający nazwiska i daty. Nazwisk tych było ze 40”.

Pogłoski o aresztowaniu dra Petiota są niezgodne z rzeczywistością.

Finlandia będzie walczyć nadal
Helzinki. — W związku z odrzuceniem propozycji sowieckich, dotyczących zawieszenia broni, prasa fińska liczy się z ewentualnością nowych wydarzeń, powodowanych dalszym prowadzeniem wojny. „Wybór, jaki musieli uczynić Finlandia, nie był łatwy — pisze dziennik „Jusi Suomi” — lecz jest ona obecnie bardziej, niż kiedykolwiek, zdecydowana do prowadzenia walki za swą wolność i niezależność”.

TOKIO. — Wojska japońskie przekroczyły granicę indo-birmańską koło Mintanu i posuwają się naprzód.

Niemieckie komunikaty wojenne

Berlin (23. 3.). — Na Krymie, koło Kerczu i Siwaszy szturm wojsk czerwonych zostały odrzucone przez oddziały niemieckie i rumuńskie. Dość słabe uderzenia sowieckie w dolnej części Bohu oraz kilka prób przekroczenia rzeki — zostały udaremnione. Po między średnim Bohem a Dniestrem, nad samym Dniestrem i w okręgu Proskurow — Brody trwają zaciekłe i niezdrowiane walki z przeważającymi siłami wroga. Zniszczono 34 czołgi ZSRR. Garnizon Kowla odrzucił ponownie natarcia sowieckie i zniszczył 6 czołgów na 10, które przedostały się do miasta. Na północno-zachód od Kowla, po silnych starciach, wojska Rzeszy zatrzymały pochód nieprzyjaciela. Na południowo-wschód od Witebska nowe próby przerwania frontu przy pomocy czołgów — zostały odrzucone. Na froncie w okręgu Narwy nieprzyjaciel daremnie atakował po kilka razy.

Koło Cassino liczne ataki nieprzyjacielskie, przeprowadzone z użyciem czołgów w północnej części miasta — zostały odparte dzięki skoncentrowanemu ogniu artylerii Rzeszy. Na wybrzeżu Adriatyckim kilkakrotnie wypady wroga zostały odrzucone, a lotnie oddziały niemieckie wysadziły w powietrze kilka nieprzyjacielskich punktów oparcia.

Dnia 22 b. m. korzystając z zamulonego dna formacje bombowców amerykańskich dokonyły terrorystycznego nalotu na Berlin i zniszczyły dwa obiekty służące do produkcji amunicji. Nie tylko uszkodzono na krótko niektóre zakłady, lecz i uszkodzono ową krowię, która jest niezbędna do produkcji amunicji. 13 bombowców czterosiłkowych. Po kilku wypadach zakłócających nad środkową Rzeszą formacje bombowców brytyjskich przeprowadziły w nocy ataki terrorystyczne na miejscowości, położone nad Renem i Menem, a w szczególności na Frankfurt-

Położenie na Węgrzech

Berlin. — Oficjalne koła berlińskie stanowczo zaprzeczają pogłoskom ograniczonym o rzekomych zajęciach na Węgrzech. Według tych pogłosek rezydent Horthy ma być uwięzionym w Królewcu, rozgłoszona budapesteńska miała zostać uszkodzona podczas rzekomych walk ulicznych w stolicy, a wreszcie — trzech członków poselstwa węgierskiego w Berlinie miało być aresztowanych. Dodaje się też, iż dawny premier p. de Kalla miał się ukrywać w południowej części kraju, a partyzanci Tito mieli nawiać kontakt z party-

zantami węgierskimi. Jak się podkreśla w Berlinie — pogłoski te mają na celu wywołanie wrażeńa zagranicą, iż Węgry nie są lojalne względem Rzeszy.

Podczas pierwszego posiedzenia, trwającego trzy godziny, nowy gabinet węgierski powziął szereg doniosłych decyzji. Zezwolono na otwarcie sal widowiskowych i na urządzenie balów i zebrań, zakazanych od niedłuzi. Fuehrer mianował p. Wechsennayer pełnomocnym posłem Rzeszy w Budapeszcie, na miejsce p. von Jacowa.

Wolny ruch w Rumunii

Bukareszt. — Wszystkie ograniczenia ruchu automobilowego, jakie zostały zarządzone w Rumunii od chwili rozpoczęcia działań wojennych, zostały odwołane dekretem ministra Zbrojeni i Produkcji Przemysłowej.

LYON. — Przydział po 60 gr. sera na drugą połowę marca oraz dalszy przydział świąteczny ryb.

MARSYLIA. — Odjechały stąd dwa nowe pociągi z ewakuowanymi, udające się do Mende i Gourgeon (Loz).

Powojenne plany Stanów Zjednoczonych

Waszyngton. — P. Cordell Hull, sekretarz stanu do spraw zagranicznych, udzielił wyjaśnień w sprawie powojennej polityki zagranicznej swego kraju.

Mówca przypomniał na wstępie, iż Stany Zjednoczone pragną, by po zakończeniu wojny kraje sojusznice wykonywały podaż nad Rzeszą, Japonią, Włochami i ich satelitami.

Następnie p. Cordell Hull wypowiedział się za utworzeniem na okres powojenny pewnego organizmu międzynarodowego, któryby rozporządzał niezbedną siłą do utrzymywania pokoju w

Nowa namiaszka krwi

Berlin. — Wśród licznych doświadczeń, szukających namiaszki krwi w wypadkach osimgo krwawienia, gdy niepodobne okazało się uratować, należy wyróżnić nową namiaszkę, która się pojawiła w przeszłości i obecnie. Nie tylko okazała się krótko, ale i w sposób niespodziewany, lecz i niebezpieczny, ową krowię, która jest niezbędna do produkcji amunicji.

Opinia niemiecka o obronie Szwajcarii

Berlin. — W związku z gwałceniem szwajcarskiej przestrzeni powietrznej przez samoloty anglo-amerykańskie — zapewniono w kołach berlińskich, iż „lu dzinie Szwajcarii obawia się, by w razie niewystarczającej siły obrony powietrznej tego kraju — dowództwo niemieckie nie zostało zmuszone do powzięcia pewnych zarządzeń. W związku z tym prasa szwajcarska prowadzi obecnie kampanię na rzecz wzmożenia obrony powietrznej tego kraju”.

„Resco” paryskie

Pariz. — Popularne, jaskrawożółte „Resco” zjawiały się w stolicy, przed dwoma laty iromatując się wciąż, przekształcając nawet na prowincję i do strefy południowej. Podstawą działalności ich jest wspólnota. Restauratory łącząc się z personelem i całym urządzeniem oddają swą pracę do wspólnego dobra. Pomagają im oficjalny rynek, jakim są Hale oraz kor-

W kilku wierszach

VICHY. — Wpływy skarbowe w styczniu br. wyniosły 10,4 miliarda fr., czyli o 661 milionów fr. więcej, niż w styczniu 1943 r.

LONDYN. — Generał amerykański Wilson, dowódca dywizji bombowców, zaginał podczas ataku na Berlin, gdzie samolot jego został zestrzelony.

VICHY. — Młodzież, podlegająca obowiązkowi pracy, może być używaną w zakładach „S” tylko do samej produkcji, a nie do pracy biurowej, czy posług.

LONDYN. — Dyrektor i wielu pracowników dysydenckiej agencji prasowej APF — podali się do dymisji.

VICHY. — Egzamin dojrzałości będą odbywały się wyłącznie na piśmie.

LYON. — Prefektura przypomnia o obowiązkach przekazywania władzom wszelkiej broni i sprzętu wojskowego, jak i wiadomości o ich ewtl. zapasach czy schowkach — pod groźbą kar, do śmierci włącznie.

WASZYNGTON. — Gen. Patton, dowódca VII armii Stanów Zjednoczonych w Italii, został przeniesiony na inne stanowisko i zastąpiony przez gen. Patch.

VICHY. — P. P. Marion, sekretarz stanu przy p. Premierze, będzie uzgadniał działalność komisarzy rządowych i poszczególnych urzędów.

LYON. — W fabryce Million w Villeurbanne wybuchł pożar, wyrządzając znaczne szkody i niszcząc prawie wszystkie precyzyjne urządzenia fabryczne.

ANKARA. — Turcja wysłała delegację do Filadelfii na konferencję Międzynarodowego Biura Pracy.

MEDIOLAN. — Odłożono proces polityczny p. Scorza, byłego sekretarza gen. partii faszystowskiej.

WASZYNGTON. — Pulk Knox, sekretarz stanu do spraw marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych, wyjaśnił, iż Waszyngton pragnie uzyskać w Arabii nowe źródła ropy naftowej — dla celów wojennych.

BRUKSELA. — Po nalocie na La Louvier nalicezo 30 zabitych oraz 40 ciężko i ponad 100 lekko rannych osób.

BERLIN. — Czas letni zostanie wprowadzony w Niemczech w nocy na 3. 4. 1944 r.

BERNO. — Sąd wojenny rozpatrywał sprawę 22 osób, oskarżonych o spisegostwo, oraz skazał trzy z nich na karę śmierci, a resztę — na ciężkie roboty i t. p.

LYON. — W szpitalu Grange-Blanche zmarła p. Roussel, 49-letnia matka osmiorga dzieci na skutek poparzeń e-temem podczas leczenia 7-letniego synka.

VICHY. — Wakacje wielkanocne będą trwały w szkołach francuskich tydzień dni.

LYON. — Rozpoczęto przydział kart żywnościowych na kwiecień, według zwykłego porządku alfabetycznego — do 31 b. m. włącznie.

VICHY. — Urząd Skarbowy stwierdził, iż ilość skok, pochodzących z rodzinnego uboju rogowczyń wzrosła w ciągu 7 miesięcy przeciętnie o 33 proc.

MADRYT. — Generał Franco wystąpił z projektem zarządzania Rzymem przez neutralną komisję z udziałem Hiszpanii, Portugalii i Szwajcarii.

SAINT - ETIENNE. — Ujęto cztery osoby, które wykonywały napady i grabieże oraz czworu ich współwiników — za sprzedaż kradzionych rzeczy.

WASZYNGTON. — Prezydent Stanów Zjednoczonych odczytał swe przyjęcia z powodu grypy.

LONDYN. — Od 1. 4. pasmo wschodnie i południowych wybrzeży Anglii o powierzchni 15.000 km. kw. zostaje zakazany dla cywili.

CLERMONT - FERRAND. — W departamencie Lozère i Aveyron zanotowano od kilku dni 9 wypadków śmierci na skutek natężenia się na miny.

PARYZ. — Znackci chlebowe z prowincji nie są przyjmowane w Paryżu (gdzie zamlane wykonują poszczególne merostwa), natomiast znaczki stołeczne są ważne w całym kraju.

Małżeństwo króla Piotra II.

Londyn. — Król Piotr II. poślubił w Londynie księżniczkę Aleksandrę grecką, świadkami byli królowie Jerzy VI angielski i Jerzy grecki.

Wśród zaproszonych gości znajdowali się: królowa angielska Elzbieta, król Hakon norweski i księżka Olaf, królowa holenderska Wilhelmina i księżka Bernard Lippe, księżstwo Gloucesteru, księżka Kentu. Królowa serbska Maria jest chora i dlatego nie mogła wziąć udziału w uroczystościach.

